

Beslutande organ	Valnämnden
Plats och tid	Stadshuset, sammanträdesrum Dillö kl. 17:00 – 18:40
Beslutande	Anna Mossberg (M) ordförande Marianne Johansson (S) vice ordförande Katarina Brydzinski (M) tj.görande ersättare Agneta Larsson (C) tj.görande ersättare Ola Jonegård (M) tj.görande ersättare Lillemor Ågren (S) tj.görande ersättare Bengt-Erik Askerlund (MP) ledamot
Övriga deltagande	Marianne Kjellquist (S) ersättare Malin Eriksson administrativ chef
Justerare	Marianne Johansson
Justeringens plats och tid	Kommunledningskontoret enligt överenskommelse.
Sekreterare Paragrafer 1-10 Malin Eriksson
Ordförande Anna Mossberg
Justerande Marianne Johansson

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ	Valnämnden		
Sammanträdesdatum	2019-02-27		
Anslagsdatum	2019-03-05	Anslaget tas ner	2019-03-28
Förvaringsplats för protokollet	Närarkivet, Kommunledningskontoret på plan 4 i Stadshuset		
Underskrift Malin Eriksson		

Valnämnden

Vn § 1

Lägesrapport: Utfört, pågående och planerat arbete inför valet

Beslut

Valnämnden noterar informationen.

Bakgrund

Val till europaparlamentet kommer att genomföras söndagen den 26 maj 2019. Förtidsröstningen startar 18 dagar före valdagen, och inleds således onsdagen den 8 maj.

Möte med ordföringar i valdistrikten

Planerar för möte med valdistriktens ordförande och vice ordförande i likhet med inför de allmänna valen 2018 för att gemensamt gå igenom de enkätsvar som kom in efter förra valet. Syftet är kunna delge varandra information, råd och tips för att bli ännu bättre.

Personalorganisation

I samband med genomförande av de allmänna valen fick samtliga valarbetare möjlighet att anmäla sitt deltagande till europaparlamentsvalet. De flesta har glädjande nog anmält sig. Arbete pågår med att sammanställa anmälningarna och komplettera de distrikt som saknar ordförande och röstmottagare.

Arbete pågår även med att upprätta förslag till personalorganisation i förtidsröstningslokalerna. Tanken är att förtidsröstningen ska hanteras av kommunanställda inom ramen för sitt ordinarie uppdrag. På sikt ska valorganisationen utformas i likhet med kommunens krisorganisation.

Vallokaler

De rektorer och övriga som ansvarar för de lokaler som kommunen har för avsikt att använda som vallokaler har kontaktats och lämnat besked om att dessa lokaler kan användas även vid EU-valet. En del av de lokaler som användes vid de allmänna valen upplevdes som trånga med anledning av den nya lagstiftningen kring avskärmning runt valsedlarna. Inför nästa allmänna val kommer några av lokalerna att behöva bytas ut. Inför EU-valet är dock uppfattningen att man kommer att kunna hantera detta i befintliga lokaler, då valdeltagandet inte är riktigt lika högt och att det bara är ett val som ska göras. Funderingar finns på att byta lokal i Lyrestad med hänvisning till tillgänglighet. Även i Leksberg är det möjligt att lokalen ändras, då fastigheten inte längre nyttjas av kommunen.

Personal från administrativ enheten kommer att besöka de vallokaler där det inkommit synpunkter på trängsel och liknande.

Valnämnden

Vn § 1 (forts).

Valmaterial

Valmaterial är beställt från valmyndigheten.

Nyheter

Inför EU-valet har det tillkommit en ny regel i vallagen som säger att den plats där valsedlarna ska tillhandahållas ska vara fri från insyn. Valsedlarna ska i första hand placeras på en avskärmad plats i anslutning till röstmottagningen. Om detta inte går att ordna får valsedlarna placeras avskärmda inne i röstmottagningslokalen. Mariestads kommun tillämpade detta redan vid de allmänna valen i september 2018. Den nya lagstiftningen har resulterat i en del logistiska problem med konsekvensen att det blir köbildning när valsedlarna ska tas. För att undvika detta bör det finnas fler stationer med valsedlar i anslutning till röstmottagningslokalen än tidigare.

Underlag för beslut

Muntlig information på sammanträdet.

Expedieras till:

Administrativ chef Malin Eriksson

Nämndsekreterare Anneli Bergqvist

Administratör Ulrika Åberg

Valnämnden

Vn § 2

Information: Vallokaler och röstningslokaler för förtidsröstning

Beslut

Valnämnden noterar informationen.

Valnämnden kommer att besluta om vallokaler och röstningslokaler för de allmänna valen 2018 vid nämndens nästa sammanträde.

Bakgrund***Vallokaler***

Följande vallokaler föreslås för att genomföra de val till europaparlamentet 2019:

<u>Valdistrikt</u>	<u>Byggnad</u>
Näset	Stadshuset
Madlyckan	Österåsens förskola
Ladukärr	Mariaskolan
Grangärdet	Grangärdets skola
Trädgården	Stadsbiblioteket/Trädgårdens skola
Marieholm	Vadsbogymnasiet
Leksberg	Leksbergsskolan
Leverstad	Unicaskolan
Hassle-Torsö	Hasslerörs skola
Lugnås	Lugnås skola
Lyrestad-Sjötorp	Församlingshemmet i Lyrestad
Ullervad-Tidavad	Ullervads skola
Lockerud-Ekudden	Prismaskolan
Högelid	Högelidsskolan

Mot bakgrund av att det förts fram synpunkter från vissa valdistrikt om lokalernas beskaffenhet alternativt förslag till andra lokaler inom befintlig byggnad har lokalerna i respektive byggnad inte fastställts.

Röstningslokaler och förtidsröstning

Planeringsarbetet inför förtidsröstningen ska utgå från att förtidsröstning ska anordnas i följande lokaler:

- Stadshuset

Röstningslokalen i stadshuset kommer att vara öppen samtliga dagar under förtidsröstningstiden med förslag på följande öppettider:

- Måndag – fredag: 10.00 – 16.30
- Lördag – söndag: 10.00 – 13.00

ValnämndenVn § 2 (forts.)

Enligt vallagen ska det finnas minst en öppen röstningslokal per kommun och dag under hela förtidsröstningstiden. Det behöver inte vara samma röstningslokal som är öppen alla dagar. Enligt 4 kap. 22 § ska varje kommun tillse att det finns lämpliga lokaler som i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppethållande ger väljarna goda möjligheter att rösta. Detta innebär att kommunerna kan bestämma hur många timmar en röstningslokal ska vara öppen. Enligt 24 § ska minst en röstningslokal vara öppen varje dag under den tid som röstmottagning får ske i röstningslokaler som kommunen anordnat. Detta innebär att det ska finnas minst en öppen lokal sju dagar i veckan under förtidsröstningstiden per kommun. Det finns ingen fastställd öppettid per dag, men som sägs i 22 § ska väljarna ges goda möjligheter att rösta. Under valdagen ska minst en röstningslokal i varje kommun vara öppen för röstmottagning mellan klockan 8-21.

Underlag för beslutMuntlig information på sammanträdet.

*Expedieras till:**Administrativ chef Malin Eriksson**Nämndsekreterare Anneli Bergqvist**Administratör Ulrika Åberg*

Valnämnden

Vn § 3

Information: Personalorganisation

Förslag till beslut

Valnämnden noterar informationen.

Bakgrund

Administrativa enheten delade ut anmälningssblankett till samtliga personer som arbetade i de olika valdistrikten under de allmänna valen i september 2018. De flesta som arbetade vid de allmänna valen har anmält intresse att jobba även vid EU-valet. I dagsläget saknas dock ordförande och vice ordförande i ett par av distrikten. Arbete pågår med att rekrytera ”nya” ordföranden/vice ordföranden till dessa valdistrikt.

Mot bakgrund av de synpunkter och förslag som framförts från de olika valdistrikten vid de senaste valen kommer administrativa enheten att bjuda in de personer som jobbade som ordförande och vice ordförande vid de allmänna valen 2018. Målsättningen med mötet är att skapa bästa möjliga förutsättningar för att genomföra EU-valet i Mariestads kommun.

Arbete pågår även med att upprätta förslag till personalorganisation i förtidsröstningen. Administrativa enhetens ambition är att skapa en valorganisation för förtidsröstningen i likhet med kommunens krisorganisation, det vill säga att det ingår i vissa funktioners uppgifter att delta i valorganisationen. Tanken är att funktioner inom administrativa enheten, medborgarkontoret, överförmyndarverksamheten samt driftcenter VA/gata och sektor stöd och omsorg ska hantera och bemanna förtidsröstningen i stadshuset samt den ambulerande förtidsröstningen. Syftet med detta är att skapa en robust och mindre sårbar valorganisation.

Underlag för beslut

Muntlig information på sammanträdet.

Expedieras till
Administrativ chef Malin Eriksson
Nämndsekreterare Anneli Bergqvist
Administratör Ulrika Åberg

Valnämnden

Vn § 4

Arvoden till röstmottagare

Beslut

Valnämnden beslutar om följande arvoden till röstmottagare i Mariestads kommun:

Ordförande:	3 500 kr
Vice ordförande:	3 500 kr
Röstmottagare:	2 700 kr
Rösträknare:	700 kr, efter tre timmar tillkommer 200 kr/tim.
Utbildning:	400 kr avser ordförande och vice ordförande i valdistrikten

Trakteringen för röstmottagarna på valdagen ska uppgå till 75 kr.

Timarvodet vid förtidsröstningen ska uppgå till 200 kr/tim.

Bakgrund

Arvodena till röstmottagarna höjdes senast 2014-03-13 inför valet till Europaparlamentet.

Trakteringen för röstmottagarna på valdagen uppgick till 75 kronor vid de allmänna valen 2018.

Timarvodet för de personer som arbetade med förtidsröstningen vid de allmänna valen 2018 var 175 kr/tim.

Administrativa enheten föreslår att arvoderingen till röstmottagarna vid EU-valet ska vara densamma som vid de allmänna valen 2018 med justeringen att timarvodet höjs till 200 kronor/timma (i likhet med arvodet i Töreboda och Gullspång).

Underlag för beslut

Muntlig information på sammanträdet.

Expedieras till:

Administrativ chef Malin Eriksson

Nämndsekreterare Anneli Bergqvist

Administratör Ulrika Åberg

Valnämnden

Vn § 5

Förtroendevalda i valarbetet

Beslut

Valnämnden beslutar att tillåta att förtroendevalda är röstmottagare vid valet till europaparlamentet 2019, dock ej förtroendevalda som är uppsatta på EU-vallistan.

Bakgrund

Regeringen beslutade 2011-10-27 att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att göra en översyn av delar av valsystemet. Den parlamentariska kommittén presenterade slutbetänkandet "E-röstning och andra valfrågor" (SOU 2013:24) i april 2013.

I slutbetänkandet lyftes frågan om lämpligheten i att ha förtroendevalda som röstmottagare vid kommunernas arbete med valen. Kommittén fann inte skäl att överväga några formella regler av jävskaraktär men tyckte att en befogad gräns är att en person som kandiderar på lista inte ska fungera som röstmottagare. Detta formaliserades dock inte och ledde således inte till något förbud.

Det är därmed upp till respektive kommun att göra en bedömning av lämpligheten när det gäller förtroendevalda som röstmottagare. Det framgår även av den utredning som gjordes inför nämnda SOU att landets kommuner har olika syn på detta. Länsstyrelsen ser att det kan finnas ett värde i att fatta ett formellt beslut, oavsett ställningstagande.

Valnämnden har att besluta om lämpligheten att nyttja förtroendevalda röstmottagare vid kommunernas arbete med valen.

Underlag för beslut

Muntlig information på sammanträdet.

Expedieras till:

Administrativ chef Malin Eriksson

Nämndsekreterare Anneli Bergqvist

Administratör Ulrika Åberg

Valnämnden

§ 6

Valsedelställ och placering av valsedlar i val- och röstningslokaler

Beslut

1. Valnämnden beslutar att använda de valsedelställ med insynsskydd som administrativa enheten föreslagit.
2. Valnämnden beslutar att valsedlarna i samtliga val- och röstningslokaler ska placeras i följande ordning i valsedelställen:
 - Valsedlarna ska placeras i bokstavsordning från vänster till höger med början i det övre vänstra facket.
 - Blanka valsedlar placeras i facket närmast till höger om den sista partivalsedeln.

Det är röstmottagarna som ska placera valsedlarna på rätt ställe.

Bakgrund

Valmyndigheten uppmanar valnämnderna att besluta om hur valsedlarna ska placeras i valsedelställen. Avsikten är att valsedlarna ska placeras på samma sätt i kommunens samtliga val- och röstningslokaler.

Administrativa enheten föreslår att valsedlarna placeras i bokstavsordning från vänster till höger, med början i det översta vänstra facket, samt att blanka valsedlar placeras i facket närmast till höger om den sista partivalsedeln.

Inför EU-valet har det tillkommit en ny regel i vallagen som säger att den plats där valsedlarna ska tillhandahållas ska vara fri från insyn. Valsedlarna ska i första hand placeras på en avskärmat plats i anslutning till röstmottagningen. För att möta upp de nya kraven har administrativa enheten låtit tillverka ett valsedelställ med skärm, så att det inte ska vara möjligt att se vilka valsedlar den röstande väljer. Stället är utformat i likhet med andra ställ som finns tillgängliga på marknaden. För att ytterligare tillmötesgå kravet om insynsskydd kommer valsedelställen placeras avskärmat (med hjälp av vikkväggar där det behövs) i lokal/utrymme i anslutning till själva röstningslokalen.

Underlag för beslut

Muntlig information på sammanträdet.

Expedieras till:

*Administrativ chef Malin Eriksson
Nämndsekreterare Anneli Bergqvist
Administratör Ulrika Åberg*

Valnämnden

Vn § 7

Valsedlar som kommunen ska lägga ut i val- och röstningslokaler

Beslut

Valnämnden beslutar att enbart lägga ut de valsedlar i vallokaler och förtidsröstningslokaler som enligt lag ska finnas i alla vallokaler och röstningslokaler.

Valnämnden ansvar för att valsedlar för följande partier finns utlagda i val- och röstningslokaler:

- Moderaterna
- Centerpartiet
- Liberalerna
- Kristdemokraterna
- Socialdemokraterna
- Vänsterpartiet
- Miljöpartiet
- Sverigedemokraterna
- Feministiskt initiativ
- Piratpartiet

Övriga partier som deltar i valet ska själva överlämna sina valsedlar till röstmottagare i vallokal och röstningslokal.

Bakgrund

Partier ska ha begärt att de önskar få sina valsedlar för val till europaparlamentet utlagda i alla lokaler där man kan rösta. Detta gäller dock endast de partier som fått mer än en procent av rösterna i hela landet i något av de två senaste europaparlamentsvalen (enligt 8 kap 2 § vallagen). Eftersom hela landet utgör en enda valkrets ställer partierna i normalfallet upp med en kandidatlista vilken motsvarar en namnvalsedel som kommer att läggas ut. Om något parti skulle ha fler än en lista vid ett europaparlamentsval är det istället partivalsedlar som trycks för det partiet, och som då ska läggas ut. Valmyndigheten kommer i så fall att meddela detta.

Partier som har begärt utläggning av valsedlar för valet till europaparlamentet är Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Sverigedemokraterna, Feministiskt initiativ och Piratpartiet.

Det är kommunen, och i praktiken röstmottagarna, som ansvarar för att dessa valsedlar alltid finns på plats i val- och röstningslokalerna.

De partier som deltar i valet men som inte har rätt att få sina valsedlar utlagda, kan själva komma och lämna sina valsedlar i vallokalen eller röstningslokalen. Kommunerna har enligt lag ingen skyldighet att hantera dessa valsedlar utöver ansvaret

ValnämndenVn § 7 (forts.)

för ordningen bland alla valsedlar samt att kontrollera att partiet deltar i valet. Av praktiska skäl kan kommunerna själva besluta om att fylla på dessa partiets valsedlar om det finns valsedlar att tillgå i lokalen. Dock ska partierna själva svara för kontroll att valsedlarna finns att tillgå för röstmottagarna.

Vissa kommuner väljer att hantera distributionen av samtliga partiets namnvalsedlar i röstnings- och vallokaler. Partierna kan då lämna sina valsedlar centralt till kommunen, som sedan ser till att valsedlarna fördelas och sprids ut till vallokalerna och röstningslokalerna. Det innebär emellertid att kommunen därigenom gör ett åtagande som går längre än den skyldighet som följer av vallagens bestämmelser och som det kan bli svårt att upprätthålla på ett likvärdigt sätt. Så sent som på valdagen kan komma krav på att kommunen ska lägga ut valsedlar för partier som deltar i valet. Det är ett ensidigt serviceåtagande från kommunens sida gentemot partierna. Det är av stor vikt att om sådana överenskommelser mellan kommunen och partierna om distribution och utläggning av valsedlar skulle komma ifråga, att följande iakttas:

- Att det i dessa överenskommelser är mycket tydligt angivet hur villkor, rutiner och särskilt ansvarsförhållandena ser ut.
- Att partierna tydligt informeras om vad överenskommelsen innebär.

Underlag för beslutMuntlig information på sammanträdet.

*Expedieras till:**Administrativ chef Malin Eriksson**Nämndsekreterare Anneli Bergqvist**Administratör Ulrika Åberg*

Valnämnden

§ 8

Valpropaganda i anslutning till val- och röstningslokaler

Beslut

1. Valnämnden beslutar att det inte är tillåtet att bedriva politisk propaganda i anslutning till val- och röstningslokaler. Förbudet gäller inom en radie av 15 meter från ingången till val-/röstningslokalen.
2. Valnämnden beslutar att det inte heller är tillåtet med någon form av manifestation i anslutning till val- och röstningslokaler. Förbudet gäller inom en radie av 15 meter från ingången till val-/röstningslokalen. Detta gäller oavsett om manifestationerna är opolitiska.

Bakgrund

Det föreslås valnämnden att besluta att det inte är tillåtet att bedriva politisk propaganda i anslutning till val- och röstningslokaler samt att förbudet gäller inom en radie av 15 meter från ingången till val-/röstningslokalen.

Underlag för beslut

Muntlig information på sammanträdet.

Expedieras till:

Administrativ chef Malin Eriksson

Nämndsekreterare Anneli Bergqvist

Administratör Ulrika Åberg

Valnämnden

Vn § 9

Förtidsröstning med anledning av omval i Falu kommun

Beslut

Valnämnden beslutar att förtidsröstning för omvalet i Falu kommun ska erbjudas enligt följande i Mariestads kommun:

Röstningslokal: Stadshuset
Datum: 1, 2 och 3 april (måndag – onsdag)
Tid: 10.00 – 16.00

Bakgrund

Valprövningsnämnden har beslutat att upphäva valet till kommunfullmäktige i Falu kommun den 9 september 2018 och har förordnat omval. Anledningen är att 126 förtidsröster i val till kommunfullmäktige inte levererades till valnämnden i tid och därmed aldrig räknades. Valprövningsnämnden bedömer att de oräknade rösterna sannolikt har påverkat valutgången och har därför beslutat att omval ska ske i val till kommunfullmäktige.

Omvalet kommer att genomföras söndagen den 7 april 2019.

Vid omvalet till kommunfullmäktige i Falun ska alla kommuner i landet ordna med förtidsröstning ”som ger väljarna goda möjligheter att rösta”. Detta regleras i vallagen 4 kap. §§ 22-23. Perioden för förtidsröstning vid ett omval är förkortad till tio dagar och börjar därför den 28 mars. Vilka dagar och tider som röstning ska erbjudas är upp till varje kommun att bestämma. Om det kan förväntas att få röstberättigade befinner sig i kommunen kan enstaka dagar vara tillräckligt.

För att ha rösträtt till kommunfullmäktige i Falun måste man bland annat vara folkbokförd i Falu kommun.

Underlag för beslut

Muntlig information på sammanträdet.

Expedieras till:

Administrativ chef Malin Eriksson

Nämndsekreterare Anneli Bergqvist

Administratör Ulrika Åberg

Valnämnden

Vn § 10

Valnämndens sammanträden inför valet

Beslut

Valnämnden beslutar att reservera följande datum och tider för valnämndens sammanträden inför valen till europaparlamentet den 26 maj 2019:

- Onsdagen den 27 mars klockan 17:00 i Stadshuset, sammanträdesrum Dillö.
- Onsdagen den 8 maj klockan 17:00 i Stadshuset, sammanträdesrum Dillö.

I de fall något av ovanstående sammanträden blir inställt, kommer information om detta skickas ut till nämndens ledamöter och ersättare.

I de fall det finns behov av extra sammanträde kommer särskild kallelse att skickas ut i god tid innan till nämndens ledamöter och ersättare.

Underlag för beslut

Muntlig information på sammanträdet.

*Expedieras till:
Administrativ chef Malin Eriksson*